

LAKIALOITE 56/2006 vp

Laki tuloverolain 4 luvun muuttamisesta

Eduskunnalle

ALOITTEEN PÄÄASIALLINEN SISÄLTÖ

Aloitteessa esitetään tuloverolain (1535/1992) 4 luvun 116 a—c §:n muuttamista siten, että urheilutulona pidettäisiin myös ulkomailta saatua tuloa, valmennusrahastoa koskeva valmennuskate nostettaisiin 50 000 euroon sekä urheilijarahaston 50 000 euron tai 30 %:n enimmäissiirtoraja poistettaisiin kokonaan. Lisäksi urheilurahaston varojen tulouttamista on syytä helpottaa muuttamalla nykyinen 5—10 vuoden tulou-

tusperiodi 2—15 vuoden mittaiseksi. Näiden toimien tavoitteena on helpottaa urheilijan taloudellista selviytymistä loukkaantumisista ja edistää urheilijoiden siirtymistä aktiiviuran päättymisen jälkeen työelämän piiriin. Tämän lisäksi uudistuksilla motivoitaisiin ja kannustettaisiin urheilijoita parempaan omatoimiseen talouden suunnitteluun.

PERUSTELUT

Ulkomaantulon rahastointi

Urheilijatuloa ovat urheilukilpailuista saadut rahapalkinnot ja niihin rinnastettavat tulot sekä urheilemiseen liittyvistä mainossopimuksista tai muista yhteistyösopimuksista saadut tulot, jos sopijapuolina ovat urheilija, lajiliitto ja yhteistyötaho yhdessä. Jaksotusmahdollisuus ei koske ulkomailta saatua tuloa, verovapaata valmennus- ja harjoittelurahaa eikä lajiliitolta tai olympiakomitealta saatua tai näihin rinnastettavaa valmennustukea. Urheilijoiden ulkomaiset sponsoritulot, palkinnot ja vastaavat tulot on syytä voida siirtää urheilijarahastoon samoilla perusteilla kuin kotimaiset urheilutulot. Verovelvolli-

set huolehtisivat itse, että jo verotettua tuloa ei siirretä rahastoon.

Ulkomaantulon rahastointimahdollisuuden puuttuminen on koettu suureksi epäkohdaksi ennen kaikkea lajeissa, joissa on sekä kotimaisia että ulkomaisia välinevalmistajia. Esimerkiksi hiihtolajeissa on kotimaisia välinevalmistajia, joiden sponsoritulot ovat rahastoitavissa, ja ulkomaisia välinevalmistajia, joiden tuloja ei voi nykyisen lainsäädännön mukaan rahastoida.

Ammattiurheilijat ovat kokeneet nykyisen rahastokäytännön epätasa-arvoiseksi. Muuttamalla lakia siten, että myös ulkomaiset urheilijatulo voitaisiin rahastoida, saataisiin rahastojärjestelmälle laajempi ammattiurheilijoiden hyväksyntä.

Valmennusrahaston valmennuskatteen korotus

Valmennusrahastoon voidaan maksaa muita urheilutuloja kuin palkkaa. Valmennusrahastoon voidaan jättää verovapaasti tulevia vuosia varten 20 000 euroa vuosittain. Rahastosta katetaan siten valmennusmenoja tositteiden perusteella verovähennyksenä.

Valmennusrahastoa voivat käyttää yksilöurheilijat eli luonnolliset henkilöt, joiden henkilökohtainen urheilutulo on kalenterivuodessa yli 800 euroa. Yksilöurheilijalla voi loukkaantumisten takia olla aktiiviurallakin väli vuosia, jolloin urheilutuloa ei kerry. Valmennusrahaston korkeampi valmennuskate helpottaisi urheilijan omatoimista taloudellista selviytymistä loukkaantumisista.

Urheilijarahastoon rajaton siirto-oikeus

Ammattiurheilu on muuttunut viime vuosina merkittävästi entistä intensiivisemmäksi, ja sen seurauksena yhä harvemmalla ammattiurheilijalla on mahdollisuus käydä aktiiviuran ohessa ansiotyössä. Lähivuosien aikana huomattava määrä nykyisistä ammattiurheilijoista tulee päättämään aktiiviuransa, jonka jälkeen moni heistä aloittaa uudelleen opiskelunsa esimerkiksi ammatillisessa koulutuksessa. Lisäksi aktiiviuransa päättävillä urheilijoilla on usein jo perhe ja esimerkiksi asuntolaina, jolloin heillä on suuren elämänmuutoksen lisäksi usein huomattavia sosiaalisia ja taloudellisia paineita.

Jotta aktiiviuransa päättäneet urheilijat voisivat varautua paremmin tulevaisuutta varten, olisi tärkeää, että he voisivat suhteellisen lyhyen urheilu-uransa aikana siirtää urheilijarahastoon nykyistä suuremman osan ansioistaan. Ruotsissa ei ole käytössä rahastoinnin määrää rajoittavia kruunu- tai prosentuaalisia rajoja. Tämän seurauksena Ruotsissa ammattiurheilijat käyttävät rahastointioikeutta huomattavasti suomalaisia ammattiurheilijoita aktiivisemmin, koska voivat sen avulla ottaa itse vastuuta ja valmistautua paremmin uran jälkeiseen elämään itsenäisesti ilman yhteiskunnan tukia. Lisäksi Ruotsissa rahastoitujen varojen purkamiseen liittyvät rajoitteet huomioivat huomattavasti joustava-

vammin ja yksilöllisemmin entisten ammattiurheilijoiden henkilökohtaiset taloudelliset tilanteet.

Urheilijarahaston tulouttamisperiodin muuttaminen

Nykyinen säännös urheilijarahastossa olevien varojen tulouttamisesta ei anna aktiiviuransa päättäneelle ammattiurheilijalle riittävää taloudellista toimeentuloa. Varojen tuloutusmaksalajaksi tulisi laskea nykyisestä viidestä vuodesta kahteen vuoteen. Esimerkkinä voidaan mainita, että ammattijääkiekkopelaajien keskimääräinen urheilijarahastossa oleva varallisuus on noin 40 000 euroa. Mikäli uransa lopettanut urheilija nostaa varat viiden vuoden aikana, niin 8 000 euron verotettava tulo ei yksistään riitä kattamaan urheilu-uran jälkeisten vuosien toimeentuloa. Näin ollen entisen ammattiurheilijan on pakko turvautua yhteiskunnan tukiin.

Varsin harva noin 30-vuotias entinen ammatillisurheilija aloittaa uransa jälkeen yliopistotasoisien koulutuksen. Moni aktiiviuransa päättänyt urheilija suorittaa 2–3 vuotta kestävä ammattiin valmistavan koulutuksen. Mikäli urheilija voisi tulouttaa urheilijarahastossa olevat varansa vaihtoehtoiltaan yksilöllisesti joustavammalla tuloutusperiodilla, voisi hän tulla myös opiskeluaikanaan toimeen ilman yhteiskunnan tukia. Joustavampi purkaminen merkitsee yhteiskunnalle vähentyneiden tukitarpeiden tuomia kustannussäästöjä. Muutokset eivät aiheuta kustannustekijöitä verotulojen vähentymisen muodossa, sillä pidempää jaksoitusta (enintään 15 vuotta) kompensoi lyhyempi jaksotusmahdollisuus (vähintään 2 vuotta), jolloin verotulojen voidaan ansiotuloverotuksen progressiivisuuden vuoksi olettaa pysyvän nykyisen tasoisina.

Yhä useammin ammattiurheilijoiden urat päättyvät äkillisesti ja ennalta arvaamattomasti loukkaantumisiin, jolloin on usein todennäköistä, että entinen ammattiurheilija ei pysty työllistymään tai saa opiskelupaikkaa heti aktiiviuransa päättymisen jälkeen, koska ei ole voinut valmistautua uran päättymiseen. Tällöin olisi tärkeää, että urheilijalla olisi mahdollisuus tulout-

taa urheilijarahastossa olevat varansa nykyistä nopeammin.

että eduskunta hyväksyy seuraavan lakiehdotuksen:

Edellä olevan perusteella ehdotamme,

Laki

tuloverolain 4 luvun muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan 30 päivänä joulukuuta 1992 annetun tuloverolain (1535/1992) 116 a §:n 2 momentti, 116 b §:n 1 momentti ja 116 c §:n 1 ja 2 momentti, sellaisina kuin ne ovat, 116 a §:n 2 momentti laissa 229/1999, 116 b §:n 1 momentti laissa 896/2001 ja 116 c §:n 1 ja 2 momentti laissa 1065/2003, seuraavasti:

116 a §

Urheilutulon jaksottaminen

Urheilutuloina pidetään urheilukilpailusta saatuja rahapalkintoja ja muita kilpailemisesta tai pelaamisesta saatuja ja niihin rinnastettavia tuloja sekä urheilemiseen liittyvistä mainossopimuksista tai muista yhteistyösopimuksista saatuja tuloja, jos sopijapuolina ovat urheilija, lajiliitto ja yhteistyötaho yhdessä. Urheilutulona ei pidetä edellä 82 §:n 1 momentin 4 kohdassa tarkoitettua valmennus- ja harjoitteluapurahaa eikä lajiliitolta tai olympiakomitealta saatua tai näihin rinnastettavaa valmennustukea.

116 b §

Valmennusrahasto

Valmennusrahastoon voidaan maksaa muita urheilutuloja kuin palkkaa. Valmennusrahastoon maksettua urheilutuloa voidaan käyttää urheilemisesta ja valmentautumisesta verovuoden aikana aiheutuvien tositteisiin perustuvien menojen kattamiseen. Rahastossa verovuoden päättyessä oleva määrä katsotaan verovuoden veronalaiseksi ansiotuloksi siltä osin kuin sitä ei ole

siirretty urheilijarahastoon. Valmennusrahastoon voidaan kuitenkin vuosittain jättää verovapaasti tulevaa valmentautumista varten enintään 50 000 euroa (*valmennuskate*).

116 c §

Urheilijarahasto

Urheilijalla, jonka verovuoden urheilutulo on ennen tulon hankkimista tai säilyttämistä aiheutuneiden menojen vähentämistä vähintään 9 400 euroa, on oikeus siirtää urheilutulojaan verovapaasti urheilijarahastoon.

Urheilijarahastoon siirretyt varat tuloutuvat urheilu-uran päättymistä seuraavien vähintään kahden ja enintään viidentoista vuoden aikana siten, että kunakin verovuonna tuloutuu tuloutumisvuosien lukumäärää vastaava osuus rahastossa urheilu-uran päättyessä olleesta määrästä. Rahastoon tuloutumisaikana kertynyt tuotto katsotaan viimeistä tuloutumisvuotta seuraavan verovuoden tuloksi.

Tämä laki tulee voimaan 1 päivänä tammi-kuuta 2007.

LA 56/2006 vp — Reijo Paajanen /kok ym.

Helsingissä 16 päivänä kesäkuuta 2006

Reijo Paajanen /kok
Martin Saarikangas /kok
Jere Lahti /kok
Esko Kurvinen /kok
Timo Seppälä /kok

Juhani Sjöblom /kok
Jari Koskinen /kok
Petri Salo /kok
Leena Harkimo /kok
Jari Vilén /kok